

1.11.2021

Vero-osasto

Lausuntoyhteenveto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

1. Johdanto

Valtiovarainministeriö pyysi 27.9.2021 lausuntoja esityksen kannalta keskeisiltä ministeriöiltä, viranomaisilta, elinkeinoelämältä ja muilta sidosryhmitä. Lausuntopyyntö julkaistiin myös valtiovarainministeriön julkisella verkkosivulla. Lausuntoja pyydettiin 5.10.2021 mennessä.

Esitysluonnoksesta annettiin lausuntokierroksella 31 lausuntoa. Lausuntopyyntö ja annetut lausunnot ovat nähtävillä julkisessa palvelussa osoitteessa <https://vm.fi/hanke?tunnus=VM024:00/2021>.

2. Lausunnot

2.1. Viranomaiset

Ympäristöministeriö kannatti lämpöpumppujen verotukseen ehdotettuja muutoksia sekä ehdotusta lukea teollisen kierrätysmateriaalin valmistus ja jalostaminen teollisuudeksi. Ympäristöministeriö katsoi myös, että biokaasua tulisi verottaa energiaveromallin mukaisesti lämmityspolttoaineen verotasolla sekä liikenne- että lämmityskäytössä. Lisäksi ministeriö piti tärkeänä, että valtiovarainministeriö jatkaa erityisesti energiaverotuksen rakenteen ja siihen sisätyvien tukien säännöllistä arviointia.

Liikenne- ja viestintäministeriö piti hyvänä konesalien sähköveron alentamista. Biokaasun osalta liikenne- ja viestintäministeriö näki, että ehdotukseen sisältyy myös huomattavan ongelmallisia, hallitusohjelman ja budjettiriihikirjausten vastaisia kohtia, vaikka biokaasun verotukselle on olemassa painavia perusteita. Ministeriö kiinnitti huomiota ehdotuksen vaikutuksiin kaasukäyttöiseen kuljetuskalustoon ja henkilöautoihin ja piti tärkeänä, että biokaasun hinnan kilpailukyvyistä erityisesti suhteessa fossiilisen bensiinin ja dieselin hintoihin huolehditaan jatkossakin. Lausunnon mukaan ehdotus omiaan vähentämään biokaasun käyttöä siirtoverkon alueella. Liikenne- ja viestintäministeriö lausui, ettei esitystä sellaisenaan voi hyväksyä ja että sitä tulee muuttaa niin, että biokaasulle liikenteessä jakeluvaihteen myötä tuleva valmistevero on maksimissaan 10,414 euroa megawattitunnilta riippumatta siitä, missä sitä tankataan.

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ollut lausuttavaa asiassa.

Verohallinnon lausunnon mukaan muutokset olisivat toimeenpantavissa. Verohallinto teki eräitä tarkennusehdotuksia esitykseen sekä esitti täydennyksiä viranomaisvaikutuksiin.

2.2. Muut kuin viranomaiset

Helen Oy:n mukaan sähkön valmisteveroon ehdotetut muutokset ovat hyviä. Lausunnossaan Helen Oy esitti pykäläkohtaisia tarkennuksia. Lausunnossa ehdotettiin muun muassa sähköveron alennuksen laajentamista kaikkiin kaukolämpöverkoston liitettyihin lämpöpumppeihin. Helen Oy:n mukaan konesaleille ehdotettu PUE-luku ei ole asetettu erityisen kunnianhimoiseksi energian käytön tehokkuuden kannalta. Biokaasun osalta Helen Oy katsoi, että myös siirtoverkkoon syötettyä biokaasua tulisi kohdella verotuksessa samalla tavalla kuin verottomaan jakeluverkkoon syötettyä biokaasua.

Fortum Oyj kannatti pääosin ehdotettuja muutoksia, jotka koskivat sähkön käyttöä kaukolämmityksessä. Lausunnossa ehdotettiin eräitä tarkennusehdotuksia muun muassa termistöön. Fortum Oyj piti lausunnossaan kaukolämpöverkon ulkopuolisille lämpöpumpuille asetettua tehorojausta perusteltuna. Lausunnossa ehdotettiin sähköveron alennuksen laajentamista kaikkiin kaukolämpöverkoston liitettyihin lämpöpumppeihin.

Suomen Yrittäjät ry näki ehdotetut muutokset pääpiirteittäin perusteltuina ja kannatettavina. Lausunnossa tuotiin esille, että verotuksen tulisi lähtökohdiltaan olla mahdollisimman teknologianeutraalia. Suomen Yrittäjät ry nosti lausunnossaan esille huomion siitä, että osa kierrätysteollisuuden rinnastuvista toiminnoista voi jäädä soveltamisalan ulkopuolella ja että ehdotusta olisi hyvä tarkastella vielä siltä osin.

Omakotitaloliitto ry piti ehdotettuja muutoksia perusteltuina. Omakotitaloliitto ry nosti lausunnossaan esille huolen lisääntyneen sähkönkäytön vaikutuksesta sähkön saatavuuteen ja sähkön hintaan. Liitto ehdotti aurinkosähkön käyttöönoton sekä takkojen uusimisen tukemista.

Equinix (Finland) Oy ehdotti, että vuotuisen mitatun ERE-arvon mukaan aiheutuvaa riskiä tulee lakimuutoksen yhteydessä hillitä asettamalla laissa sähköveron palautusmenettelyn mahdollistava siirtymäaika kolmeen vuoteen ja sähköveroluokan II verotaso tulisi asettaa EU-minimiin. Yritys nosti esille huomion, että verotuksen perusteena olevien tietojen käsittelyn tulee olla ei-julkista sekä esitti tarkennusehdotuksia muun muassa tiedonantovelvoitteeseen sekä määritelmiin. Yritys huomautti myös, että lausuntoaika oli poikkeuksellisen lyhyt.

EPV Energia Oy ehdotti tarkennuksia määritelmiin sekä nosti esille energiaverotuksen rooliin ilmastotavoitteiden saavuttamisessa.

Kaupanliitto ry piti kannatettavina kaukolämpöverkkojen verotukseen ehdotettuja muutoksia. Liitto näki, että esitystä pitäisi selkeyttää kuitenkin verkkoon kuuluvien eri kokonaisuuksien osalta. Kaukolämpöverkon ulkopuolisten lämpöpumppeiden nimellistehorajaa tulisi lausunnon mukaan laskea ja lämpöä vastaanottavan verkoston tulkintaa laajentaa aluelämpöön ja muihin suuriin verkostoihin. Lisäksi lausunnossa ehdotettiin yritystoiminnalle omaa sähköveroluokkaa.

Ympäristöteollisuus- ja palvelut YTP ry piti lausunnossaan kierrätysteollisuuden siirtämistä sähköveroluokkaan II kannatettavana. Lausunnossa esitettiin, että teollisuuden määritelmää olisi hyvä

vielä tarkentaa sekä täsmentää, millaisia ovat teolliseen toimintaan rinnastuvat toiminnot kierrätysteollisuudessa. Lausunnossa tuotiin esiin, että vaatimusta samasta toimipaikasta olisi tarpeen muuttaa tai vähintään täsmentää samoin kuin teollisuuteen rinnastuvia toimintoja. Lausunnossa katsottiin, että biokaasun verokohtelun lämmityskäytössä tulisi olla samanlainen riippumatta siitä, käytetäänkö kaasua verkon kautta tai sen ulkopuolella.

Elinkeinoelämän keskusliitto ry näki sähköveron alentamisen erinomaisena keinona nopeuttaa sähköistymistä ja päästöjen vähentämistä. Liitto ehdotti, että konesalien osalta ehdotuksen tulisi koskea myös niiden toimijoiden konesaleja, joilla se ei ole pääliiketoimintaa. Lausunnon mukaan biokaasun tulisi olla verotonta myös siirtoputkessa ja ehdotettu malli asettaa perusteettomasti biokaasun käyttäjät eri asemaan.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto ry:n näkemyksen mukaan hallituksen esitys noudatti biokaasun pientuotannon osalta syksyn 2021 budjettineuvotteluissa saavutettua kompromissia biokaasun verotuskohtelusta. Liitto pitää biokaasun pientuotannon säilyttämistä verovapaana menettelyltään selkeänä ja tuki hallituksen esityksen tavoitetta, jonka mukaan biokaasun lämmitys- ja työkonekäyttö muualla kuin siirtoverkossa säilyisi edelleen verottomana. Lausunnossa ehdotettiin tarkennuksia kestävästi tuotetun biokaasun määritelmään. Samoin lausunnossa tuotiin esille, ettei maatalouden kustannuksia tulisi nostaa, ja siten maatalouden energiaveron palautusjärjestelmä olisi syytä laajentaa koskemaan nestekaasua ja biokaasua.

Veronmaksajain keskusliitto ry piti luonnoksessa esitettyjä muutoksia kannatettavina ja valmisteveron asettamista liikennebiokaasulle tarpeellisena. Lausunnossa pidettiin ongelmallisena sitä, etteivät tieliikenteessä käytetyn metaanin muita liikennepolttoaineita kevyemmät veroperusteet palvele neutraalin verotuksen periaatteita. Neutraliteettiongelman nähtiin ulottuvan myös lämmitys- ja työkonekäytössä käytettävään biokaasuun, joka säilyy verovapaana toisin kuin monet muut energiaveromallin piiriin kuuluvat lämmitys- ja työkonepolttoaineet. Lausunnossa huomautettiin, että asia voi olla ongelmallinen EU-lainsäädännön näkökulmastakin.

Finnish Data Center Forum ry ehdotti lausunnossaan muun muassa lakiin ehdotetun ERE-luvun muuttamista ERF-standardiksi. Lausunnossa ehdotettiin myös konesalimääritelmän laajennusta. Muutoin konesalien verotukseen liittyviä ehdotuksia pidettiin hyvinä ja niiden nähtiin parantavan Suomen kilpailukykyä markkinoilla.

Metsäteollisuus ry piti lämpöpumppujen ja konesalien verotukseen ehdotettuja muutoksia kannatettavina.

Suomen luonnonsuojeluliitto ry näki polttoon perustumattoman lämmöntuotannon edistämiseen liittyvät muutosehdotukset perusteltuina sekä kannatti kierrätysmateriaalien kiertotaloutta edistävää muutosehdotusta. Biokaasun osalta lausunnossa todettiin, ettei sitä tule verottaa kaasun siirtoverkossa. Lausunnossa todettiin, että ilmastotavoitteiden edistämiseksi fossiilisten polttoaineiden tuista on luovuttava. Vesiviljelyä ei tulisi siten ottaa maatalouden energiaveropalautuksen piiriin tai ainakin tuki tulisi myöntää vain uusiutuvan energian käyttämisestä tuotannossa.

Gasgrid Finalnd Oy kannatti jakeluverkkojen rekisteröitymismahdollisuutta ja piti hyvänä sitä, että biokaasu tunnustetaan verolainsäädännössä. Yhtiö näki kuitenkin, että ehdotetut muutokset saattaisi toimia jopa ilmastotavoitteiden vastaisesti, asettaa toimijat eriarvoiseen asemaan sekä vaikeuttaa

tuotantoa ja jakelua. Lausunnossa esitettiin, että muita toteuttamisvaihtoehtoja olisi vielä syytä selvittää tarkemmin. Gasgrid Finland Oy piti lausunnossaan tärkeänä, että biokaasusektorin tukimekanismit ja muut alaa koskevat ohjaukset selvitettäisiin eikä ohjattaisi toimialaa epäselvillä ja osin eri toimijoita syrjivillä veroratkaisuilla. Yhtiö kiinnitti lausunnossaan huomiota myös lausuntokierroksen myöhäisyyteen ja siitä toimijoille syntyvään vähäiseen reagointiaikaan.

Gasum Oy näki, että ehdotettu malli kohtelee toimijoita eriarvoisesti eikä kannusta siirtymään biokaasun käyttöön tai kehittämään synteettisten polttoaineiden tuotantoa. Lausunnossa ehdotettiin, että esitys tulisi palauttaa valmisteluun ja laatia yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa.

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry totesi lausunnossaan, että biokaasun käyttö lämmöntuotannossa ja teollisuudessa tulisi olla verotonta kaikissa verkoissa. Lausunnossa esitetyn mukaisesti, esitys kohtelisi eriarvoisesti toimijoita ja vähentäisi biokaasun kysyntää sekä kiinnostusta. Suomen Biokierto ja Biokaasu ry esitti lausunnoissaan, että ulkomaisen biokaasun virtuaalinen tuonti Suomeen on lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä aiheeton huoli. Lausunnossa kuitenkin todetaan, että vastaava mahdollisuus on huomioitu myös Ruotsissa, jossa biometaanin käyttömäärät ovat olleet kasvussa vuosittain, eikä kasvu olisi ollut mahdollista ainoastaan Ruotsissa tuotetulla biometaanilla. Lausunnon mukaan esityksessä ei ole myöskään arvioitu riittävällä tasolla eri ohjaukset pöytäkirjoissa, kuten maatilojen ja maaseutuyritysten korotettua investointitukea. Suomen Biokierto ja Biokaasu ry ehdotti, että esitys tulisi palauttaa valmisteluun ja laatia yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa. Lisäksi lausunnossa ehdotettiin eräitä tarkennuksia hallituksen esityksen perusteluihin ja lakeihin.

Suomen kaasuyhdistys ry kannatti jakeluverkkojen rekisteröitymismahdollisuutta ja piti hyvänä sitä, että biokaasu tunnustetaan verolainsäädännössä ja että ylempi lämpöarvo on huomioitu verotaulukossa. Myös se nähtiin lausunnossa kannatettavana, että kaasun liikennekäytön veroperusteet määräytyvät lämmityspolttoaineiden mukaan ja että pientuotannon verottomuus huomioitu. Yhdistyksen mukaan biokaasun vero tulee rajata vain liikennekäyttöön kaikissa verkoissa ja biokaasun siirrot eri verkkojen välillä on mahdollistettava.

Energiateollisuus ry näki, ettei biokaasun verotukseen ehdotetut muutokset vastaa budjettiriihen kirjausta ja että esitys asettaa toimijat eriarvoiseen asemaan. Lausunnon mukaan lämmitysbiokaasu tulisi säilyttää jatkossakin verottomana ja EU-valtiontukiluvan tulee koskea kaikkea verkossa olevaa biokaasua, jota käytetään lämmitykseen. Sähkön valmisteverotukseen ehdotetut muutoksia pidettiin kannatettavina, joskin kaiken kaukolämmön tuotannossa ja jakelussa käytetyn sähkön tulisi kuulua alempaan sähköveroluokkaan. Lausunnossa ehdotettiin lisäksi tarkennuksia muun muassa määritelmiin.

Kiinteistöliitto ry:llä ei ollut lausuttavaa.

Suomen Romukauppiain liitto ry näki, että lähtökohtaisesti ehdotukset ovat kannatettavia kierrätysteollisuuden osalta. Lausunnossa ehdotettiin tarkennuksia esimerkiksi terminologiaan. Lisäksi liitto näki, että yritysten yhdenmukaisen kohtelun vuoksi teollisuuden sähköveroluokkaan tulisi sisällyttää laajemmin toimintoja, vaikka ne eivät olisikaan samassa toimipaikassa.

Kemianteollisuus ry ehdotti lausunnossaan, että kierrätysteollisuus on rinnastettava riittävän laajasti teollisuuteen. Lausunnossa tuotiin myös esille, että vaatimus samasta tuotantopaikasta istuu huonosti kiertotalouden arvoketjuun. Kemianteollisuus ry kannatti lämpöpumppuihin ehdotettuja muutoksia.

Lähienergia ry näki kokonaisuutena esityksen kannatettavana. Biokaasun osalta kuitenkin todettiin, ettei ehdotus biokaasun verotuksesta lämmityskäytössä ei toteuta budjettiriihen linjausta, että verotus kohdistetaan ainoastaan biokaasun liikennekäyttöön. Lisäksi lausunnon mukaan ratkaisu biokaasun verotuksesta asettaa biokaasun tuottajat ja käyttäjät eriarvoiseen asemaan riippuen siitä, miten biokaasu on jaeltu. Lähienergia ry näki, että lämpöpumppuihin liittyvä lakimuutos saattaa kannustaa ja tukea toteuttamaan lämmöntuotantoa huonolla hyötysuhteella. Lisäksi lausunnossa katsottiin, ettei kaukolämpöverkon ulkopuolisilta lämpöpumpuilta ole perusteita edellyttää vähintään yhden megawatin nimellislämpötehoa, vaan se tulisi laskea vähintään 100 kilowattiin.

Bioenergia ry katsoi, ettei ehdotus biokaasun verotuksesta lämmityskäytössä ei toteuta budjettiriihen linjausta. Lausunnon mukaan kaikki kaasun verkot tulisi säilyttää samanarvoisina. Bioenergia ry ehdotti, että RFNBO-metaani rinnastetaan esityksessä biokaasuun ja –metaaniin ja niiden jalostamiseen käytetty sähkö tulee siirtää veroluokkaan II. Lausunnon mukaan lakiesitystä tulee tarkentaa niin, ettei biokaasun myynnille ja jakelulle aseteta rajoja ja ettei lämmitystarkoitukseen myytävälle biokaasulle aseteta verotuksellisia rajoja. Biokaasulle ehdotettu verotaso on liian korkea ja sen tulisi olla EU-minimiverotaso. Kierrätysteollisuuden osalta vaatimus suorittaa kaikki tuotantoketjuun liittyvät tuotannon vaiheet samalla tontilla katsottiin lausunnossa teknistaloudellisesti kohtuuttomaksi ja todettiin, että se voi johtaa epätarkoituksenmukaisiin ratkaisuihin tuotannon kannalta. Lisäksi lausunnossa ehdotettiin, että biokaasun, biometaanin, kierrätysravinteiden ja kasvualustojen tuotanto tulisi yksiselitteisesti kuulua veroluokan II piiriin.

Teknologiатеollisuus ry katsoi, ettei kierrätysteollisuuden määritelmää tule rajata tuotantopaikan mukaan. Lisäksi kierrätysteollisuuden toimialan määritelmän tulisi olla laajempi siten, että se kattaa kaikki toimialaluokan E alaluokan 38320 mukainen toiminta. Lausunnossa ehdotettiin, että ERE-luvun sijasta käytettäisiin ERF-standardia. Lisäksi lausunnossa katsottiin, että sähköveron alentamisen tulisi koskea myös konesaleja, joissa konesalitoiminta ei ole niiden päätoimiala.

FiCom ry katsoi, että tehorajaltaan alle 0,5 megawatin konesalit tulisi myös sisällyttää verokannusteen piiriin. Lausunnossa ehdotettiin, että tehoraja poistettaisiin tai se olisi korkeintaan 0,1 megawattia. Konesalien sähköveron alempaan verokantaan tulisi olla oikeutettuja yritykset, joilla on laitetilä, joka tuottaa tietopalvelutoimintaa, tietojenkäsittelyä tai palvelintilan vuokrausta ja siihen liittyviä palveluita elinkeinotoimintanaan. Lisäksi ehdotettiin koko digi-infran siirtämistä alempaan sähköveroluokkaan.

Palvelualojen työnantajat ry totesi lausunnossaan, että konesalien 0,5 megawatin tehoraja on korkea ja myös sitä pienempien konesalien tuottamaa lämpöä tulisi kannustaa hyötykäyttöön. Lausunnossa ehdotettiin, että tehoraja tulisi asettaa mahdollisimman matalalle, ja ei kuitenkaan korkeammaksi kuin 0,1 megawattia. Lausunnossa ehdotettiin myös palvelusektorille omaa sähköveroluokkaa ja pitkällä aikavälillä koko elinkeinoelämälle yhteistä sähköveroluokkaa.